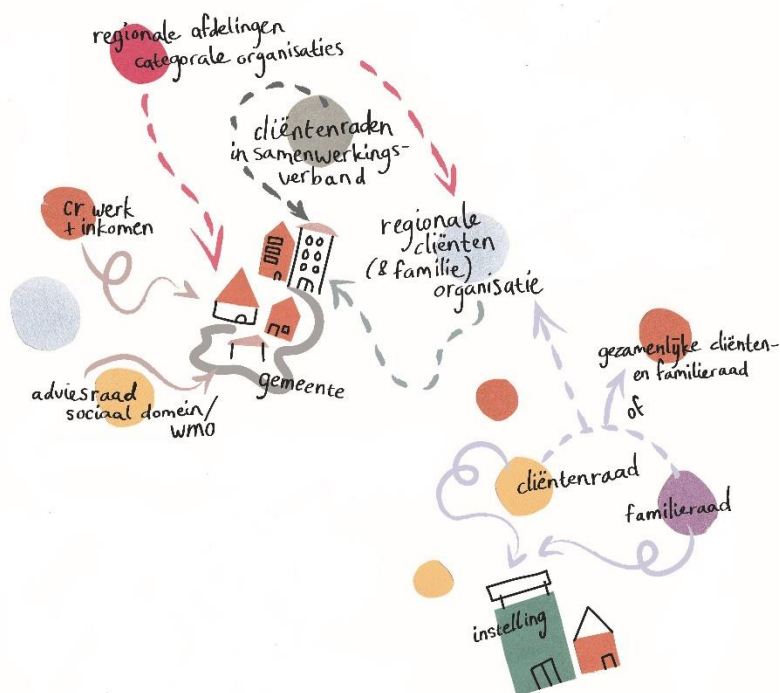

Handreiking 'belangenbehartiging in de regio' | december 2021

SAMENWERKING IN DE REGIO

In jouw regio ben je waarschijnlijk niet de enige die opkomt voor de belangen van familie en naasten van mensen met psychische problemen. Door samen te werken met andere familie- en naastenorganisaties, cliënten, zorgverleners en hulpinstanties kun je je stem versterken. En meer bereiken. Samen kun je meer!

©sandra heensterik

Deze handreiking ondersteunt regionale belangenbehartigers bij het opkomen voor de collectieve belangen van naasten van mensen met psychische problemen in hun regio. Dit kunnen Ypsilonvrijwilligers zijn of anderen die zich inzetten in adviesraden sociaal domein, familie- en naastenraden, regionale cliënten- en naastenorganisaties (RCO's) en andere familie- en naastenorganisaties.

Ypsilon maakte een serie handreikingen voor de regionale belangenbehartiging. Kijk op de [website van Ypsilon](#) voor de handreikingen over 'crisis', 'wonen en dagbesteding' en 'wat naasten nodig hebben'.

Met wie kun je samenwerken?

Doel 1: Je kent in jouw regio de organisaties met (deels) dezelfde belangen.

Om te kunnen samenwerken moet je eerst weten wie potentiële samenwerkingspartners zijn. Welke mensen en organisaties komen ook op voor naasten van mensen met psychische problemen? En wat doen ze?

Suggesties en aandachtspunten:

- In de Ypsilon Regiokaart op intranet staan potentiële samenwerkingspartners. (NB dit is een intern Ypsilon-instrument).
- In de [MIND-Atlas](#) kun je opzoeken welke organisaties in jouw regio actief zijn.
- Zoek contact met adviesraden Wmo, adviesraden sociaal domein, participatieraden, familie- en naastenraden, RCO's, familie- en naastenorganisaties, samenwerkingsplatforms en mantelzorgsteunpunten.
- Maak kennis met de onafhankelijk cliëntondersteuner en/of mantelzorgmakelaar.
- Ga in gesprek met [Anoixsis](#), cliëntenorganisatie voor mensen met psychosegevoeligheid.
- Maak je bekend bij zorginstellingen, welzijnsorganisaties, zorgverzekeraars, huisartsen, POH en sociale wijkteams. Informeer welke medewerkers naasten of mantelzorgers in hun pakket hebben.
- Informeer bij ROC of Hogeschool of studenten zaken kunnen helpen onderzoeken.
- Ga na of belangenorganisaties regionaal of landelijk werken.
- In de publicatie '[Droom en Daad](#)' van MIND [Landelijk Platform Psychische Gezondheid](#) en [Werkplaats COMO](#) staat in H1 uitleg over organisaties die actief zijn in regionale belangenbehartiging.

Samenwerking met de gemeente en politiek

Vaak is de gemeente de partij die je via belangenbehartiging wil beïnvloeden. Het is nuttig met de gemeente en politiek samen te werken.

Suggesties en aandachtspunten:

- Informeer bij de gemeente of er een regionale sociale kaart is. Of vraag of ze er een willen maken.
- Gemeenten kunnen faciliteren dat organisaties elkaar leren kennen. Bijvoorbeeld door het organiseren van een bijeenkomst of markt voor vrijwilligersorganisaties.
- Neem contact op met ambtenaren met relevante portefeuilles, politieke partijen, wethouders en gemeenteraadsleden.
- Politieke partijen maken elke 4 jaar een verkiezingsprogramma. Programmacommissies laten zich graag informeren door mensen en organisaties met verstand van zaken. Lever op tijd input.
- Nieuwe wethouders en gemeenteraadsleden willen in hun inwerkperiode organisaties beter leren kennen. Maak daar gebruik van.
- Zoek bondgenoten. Ook in de gemeente(raad) werken mensen met eigen ervaring als naaste of mantelzorger.
- De gemeente heeft input nodig vanuit familie- en naasten(organisaties). Bouw een samenwerkingsrelatie op zodat je in een vroeg stadium betrokken wordt.
- Volg de politieke agenda. Als belangrijke onderwerpen worden besproken kun je misschien inspreken.
- Bezoek bijeenkomsten zoals de nieuwjaarsreceptie van gemeente of politieke partij. Daar kun je elkaar informeel leren kennen.

2. Elkaar leren kennen:

Doel 2: Organisaties in de regio kennen elkaar. Je weet wie wat doet en waarin je mogelijk kan samenwerken.

Als je weet wie potentiële samenwerkingspartners zijn, is het nuttig kennis te maken. Ontdek wat je voor elkaar kunt betekenen.

Suggesties en aandachtspunten:

- Richt je niet alleen op informatie zenden, maar sta ook open voor informatie vanuit de andere organisatie.
- Elkaar leren kennen kan al gemakkelijk door eens een kopje koffie met elkaar te drinken.
- Nodig andere organisaties uit op de bijeenkomsten van jouw afdeling om iets over hun werk te vertellen.

3. Gezamenlijk belang:

Doel 3: Weet wat het gezamenlijk belang is

Cliëntenorganisaties en familie- en naastenorganisaties hebben niet altijd hetzelfde belang, maar op onderdelen soms wel. Onderzoek samen aan welke doelen je wél samen kunt werken.

Suggesties en aandachtspunten:

- Ga op zoek naar de gezamenlijke agenda.
- Maak samen een plan om, rond een bepaald thema, gedeelde belangen te behartigen.
- Familie- en naastenraden van ggz-instellingen zijn voor de interne belangen van familie en naasten van die instelling. Soms begeven familie- en naastenraden zich ook op gemeentelijk terrein.

4. Gezamenlijk belangen behartigen rond een thema:

Doel 4: Ypsilonafdelingen werken samen met andere organisaties die zich bezighouden met regionale collectieve belangenbehartiging van familie en naasten van mensen met psychische problemen

Als je elkaar hebt gevonden en er dient zich een onderwerp aan waarin je een gedeeld belang hebt, is het nuttig om samen op te trekken in de regionale belangenbehartiging.

Suggesties en aandachtspunten:

- Je kunt met meerdere organisaties inspreken bij een gemeenteraadsvergadering. Spreek af wie welk onderdeel belicht. Zo laat je het probleem vanuit verschillende invalshoeken zien. Dit vergroot de impact.
- Op grotere thema's zoals eenzaamheid, inclusie, wonen en armoede zijn veel organisaties actief. Waar komen de belangen van familie- en naasten aan de orde?
- Formuleer je doelen positief. Waar ben je vóór?
- Het bespreken van een casus kan een nuttige manier zijn om samen aan de slag te gaan.
- Zie elkaar als aanvullend en versterkend en niet als concurrent.
- 'Zwartboek kostendelersnorm' uit de publicatie '[Droom en Daad](#)' is een mooi voorbeeld van samenwerking rond een specifiek onderwerp.
- Vier gezamenlijke successen samen.

5. Werkvormen die samenwerking bevorderen:

Doel 5: Ypsilonafdelingen kennen werkvormen die samenwerking bevorderen en zetten deze in.

Suggesties en aandachtspunten:

- Ypsilonafdelingen nodigen regelmatig sprekers uit van de organisaties met wie ze (willen) samenwerken.
- [Psysalons](#), psychosecafés, MINDcafés zijn vormen van voorlichting en ontmoeting waarbij mensen met psychosegevoeligheid, naasten, hulpverleners en andere betrokkenen samen praten over een specifiek onderwerp. Zo'n thema kan relevant zijn voor de belangenbehartiging.
- Samenwerkingsplatforms van cliënten en naasten zijn bijvoorbeeld een 'herstelnetwerk'. Cliënten- en naastenorganisaties en (familie)ervaringsdeskundigen kunnen deelnemen.
- Een RCO organiseert elk kwartaal een themabijeenkomst voor wethouders en cliënten- en familie- en naasten(organisaties). Zo worden wethouders rechtstreeks 'gevoed' door cliënten en naasten.
- In een aantal grote steden bestaan 'kapstok-overleggen' van gemeenteraadsleden met cliënten(organisaties). Ook bruikbaar voor familie- en naasten(organisaties). Zie voorbeeld kapstokoverleg in de publicatie [Droom en Daad](#).
- Organiseer ten tijde van de gemeenteraadsverkiezingen een debat. Nodig samenwerkingspartijen uit. Of organiseer het samen. Meer informatie bij [MIND](#).

6. Andere vormen van samenwerking:

Doel 6: Ypsilonafdelingen benutten samenwerking.

Je kunt op veel manieren samenwerken om gezamenlijke regionale doelen te bereiken.

Suggesties en aandachtspunten:

- Maak gebruik van elkaars kantoor-/zaalruimte. Als je samenkomt in een ggz-instelling: maak je zichtbaar.
- Deel informatie met andere partijen. Maak samen een flyer voor in de wachtkamers.
- Informeer jouw achterban over andere organisaties. Vraag deze organisaties hetzelfde te doen.
- Organiseer gezamenlijk een bijeenkomst.

7. PR en communicatie:

Doel 7: Ypsilonafdelingen bevorderen samenwerking in de regio met PR en communicatie

PR en communicatie helpen je om zichtbaar te zijn en blijven.

- Zorg dat anderen jouw organisatie kunnen vinden. Zorg structureel voor PR: via website en social media, schrijf stukjes in huis-aan-huis-blad of hang flyers op. Laat je gezicht zien op relevante bijeenkomsten.
- Maak een afspraak met de communicatiemedewerker van een ggz-instelling over de mogelijkheid om jouw informatie te delen binnen de instelling.
- Onderhoud de relatie met samenwerkingsorganisaties. Wissel uit waar ieder mee bezig is.
- Ypsilonafdelingen sturen nieuwsbrieven aan potentiële samenwerkingspartners. Zorg voor een actueel adresbestand.
- Studenten communicatie kunnen wellicht helpen met het maken van een communicatieplan.

Meer informatie:

Lees de [themapublicatie](#) van de MIND Ypsilon kennissessie '7 lessen in regionale samenwerking'.